

Forsteinet BIKAKEKORALL fra sydspissen av øya.

En SKAFTJORDSTJERNE har blottlagt sporehuset og venter på regn.

NATURRESERVAT

Den sjeldne orkideen FLUEBLOM er funnet noen få steder på øya.

Forekomsten av BARLIND er trolig landets største.

KOMMERSØYA

INTERNASJONAL VERDI

Kommersøya ble til ved at slam, sand eller støv ble ført ut i sjøen og langsomt kittet sammen og herdet til stein. Dette skjedde for rundt 500 millioner år siden. Havområdet hadde et svært rikt dyreliv i denne tidsepoken. Det er spesielt tydelig på sydspissen av øya. Der nærmest bugner berget av fossiler. Kommersøya ligger midt i Oslofeltet, et geologisk svært interessant område. Oslofeltet strekker seg fra Mjøs-distriktet i nord til Langesund i syd.

MARMOR, BLÅSTEIN OG KALK

Kommersøya ble tidligere også kalt Marmorøya. På 1700- og 1800-tallet ble grå marmor brutt ved Fantebukta i nord. Herfra ble blokker skipet til Marmorkirken og Det Kongelige Slott i København. I årene 1663 – 71 gikk det to båtlaster med "blaasten" - en grovkornet, mørkeblå kalkstein - til byggingen av Fredriksten festning i Halden.

RIK NATUR PÅ KALKGRUNN

Bergartene på Kommersøya gir et jordsmonn som er ferdig kalket fra naturens side. Det gir grobunn for en rik flora og fauna med mange sjeldne arter.

TITUSEN BARLIND

Øya har en stor stamme av barlind. Med rundt 10 000 trær er dette en av landets største forekomster. Barlind trives særlig godt på kalkholdig jord. Mange av trærne er gamle og høye. Ett er målt til 16 meter. Det kan være norsk rekord.

JORDSTJERNER

Jordstjernene er sjeldne sopper som trives på kalkgrunn. Tre arter er kjent fra Kommersøya. Når sporene er modne sprekker ytterlaget opp i stjerneformede fliker som bøyer seg til bakken og frigjør sporehuset (se bilde). Når regndråper treffer, spres sporene fra en åpning i toppen.

BEDRAGERSK ORKIDÉ

Flueblom er en sjelden orkidé som er funnet noen få steder på øya. Flueblom vokser bare på kalkrik grunn. Blomsten etterligner hunnen til snylteveps så troverdig at hannen prøver å pare seg med den. Alt vepsen oppnår er å få klebet pollen til hodet. Derfra overfører den pollenet til neste blomst.

MANGFOLDIGE VINGESLAG

Rundt 50 fuglearter hekker på Kommersøya. Skogdue, flere hakkespetter, gulsanger, tornirisk og stillits er blant de faste gjestene. Mangfoldet av insekter og edderkopper er stort. Her finnes blant annet en graveveps som ikke er kjent fra andre steder i landet.

GÅRDSBRUK I UMINNELIGE TIDER

Nord på øya har det bodd folk siden før Svartedauen (1349 e. Kr.). Landskapet, plante- og dyrelivet er derfor formet i et nært samspill med husdyr og mennesker. På 1950-tallet ble gårdsbruket nedlagt og bygningene revet.

 Kommersøya was formed by a process in which mud, sand or dust was transported into the sea and then slowly pressed together and hardened into stone. This happened around 500 million years ago. The prehistoric sea surrounding the island had a high density of animals of many different species. The southern tip of the island is consequently very rich in fossils. The soil has a high concentration of lime providing fertile conditions for a rich flora and fauna with a great number of rare species. The island has one of Norway's largest populations of yew. Around 50 bird species nest on Kommersøya.

Tilsløksnummer Statens Kartverk, Mad 12.002-R127454, GEOVEKST GV-L-0700. Foto: Birgit Brose (1,3,5), Anne Molla (2), Egil Michalsen (4)

FRA VERNEBESTEMMELSENE:

Naturreservatet ble opprettet 30. juni 2006, og er 4,80 mål stort. Verneområdet har tatt opp i seg to tidligere fredninger syd på øya (sone B). I verneområdet er vegetasjonen, planter og plantedeler, også døde trær og busker, fredet mot skade, ødeleggelse og innsamling. Å sanke bær og matsopp er tillatt. Dyrelivet, reirplasser og hiområder er fredet mot skade, ødeleggelse

og innsamling. Jakt, fangst, bruk av skytevåpen og slipp av hund er forbudt. Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet. Motorferdsel, telting, større arrangementer, bålbrenning og forsøpling er forbudt. I sone B er det dessuten ikke tillatt å bruke hammer, kile, bor el.l. i berggrunnen, eller samle prøver fra fast fjell.

Les mer om natur og miljø på www.miljostatus.no